

Huvudman

Skövde kommun
skovdekommun@skovde.se

Beslut

Datum 2026-01-16
Dnr SI 2025:10201
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vårsås skola i Skövde kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skövde kommun att senast den **16 april 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Skövde kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Skövde kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan till rektorn

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den **13 februari 2026** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav gällande anmälan till rektorn om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn ska även förtydliga för personalen hur en sådan anmälan ska göras och att det för varje anmälan kommer att genomföras en utredning om eventuellt behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska delges Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § a och 3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att alla elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit till rektorn under perioden från och med **16 januari 2026** till och med **9 april 2026** samt vilket datum anmälan inkommit för respektive elev. Denna dokumentation ska delges

Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Utredning av behov av särskilt stöd

3. Se till att rektorn, för varje anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd som inkommer, påbörjar en utredning av respektive elevs eventuella behov av särskilt stöd. Detsamma gäller för varje anmälan som redan tidigare inkommit, men där utredning inte har påbörjats. Rektorn ska dokumentera antalet utredningar om behov av särskilt stöd som påbörjats under perioden från och med **16 januari 2026** till och med **9 april 2026** samt vilket datum utredningen påbörjats för respektive elev som anmälts. Denna dokumentation ska delges Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Beslut om anpassad studiegång

4. Se till att det av beslut om anpassad studiegång framgår vilka avvikelser som har gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Huvudmannen ska inkomma med samtliga beslut om anpassad studiegång som har fattats under perioden den 16 januari 2026 till och med den 9 april 2026. Besluten ska delges Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7, 9 och 12 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser huruvida utredning av elevs behov av särskilt stöd sker i samråd med elevhälsan, beslut om åtgärdsprogram, åtgärdsprogrammets innehåll och utformning samt särskilt stöd i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (Dnr SI 2025:10201) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys inlett en tillsyn av Vårsås skola i Skövde kommun under hösten 2025.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vårsås skola följer gällande bestämmelser om särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 25-26 november 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans sammanställning av resultat från kartläggningsmaterial i förskoleklass, bedömningsstöd i årskurs 1 och nationella prov i årskurs 3, rektorns sammanställning av elever med särskilt stöd samt åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn

Av intervju med lärare framgår att det finns flera elever som lärare befarar inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att eleverna ges extra anpassningar. Av intervjun framgår att dessa elever inte är anmälda till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Lärarna uppger i intervjun att det finns en tydlig rutin för anmälan, vilken innebär att lärarna samråder med elevhälsan om huruvida det ska göras en anmälan till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. En anmälan görs genom att lärarna fyller i en blankett och skickar till elevhälsoteamet, där rektorn ingår. I de fall anmälan inte görs beror det på att lärarna ombeds fortsätta

arbeta med extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Enligt lärarna är det oklart hur länge de ska ge eleverna extra anpassningar innan anmälan görs. Av intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter samt av dokumentstudier framgår att de elever som lärarna i intervju uppgett befarar inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att eleverna ges extra anpassningar, inte är anmälda till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd.

Utredning av behov av särskilt stöd

Av samtliga intervjuer framgår att utredning inte alltid påbörjas när en elev anmäls till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Av intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter framgår exempelvis att när en anmälan om utredning av behov av särskilt stöd inkommit till rektorn förs en diskussion i elevhälsoteamet varpå rektorn fattar beslut om huruvida en utredning av behov av särskilt stöd ska påbörjas eller inte. Av samtliga intervjuer och av dokument som Skolinspektionen tagit del av framgår att det finns två elever för vilka utredning inte påbörjats, trots att eleverna anmälts till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Enligt lärarna och elevhälsans representanter beror avsaknaden av utredning på att lärarna ombetts att fortsatt ge eleverna extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning. Skolinspektionens utredare har tagit del av huvudmannens, tillika skolenhetens, rutin för hantering av särskilt stöd. Där framgår att rektorn efter att anmälan inkommit kan välja att antingen starta utredning eller att inte starta utredning av behov av särskilt stöd. Rektorn uppger i intervju att hen är medveten om att utredning alltid ska påbörjas efter inkommen anmälan och att det därför finns behov av att se över den kommundemensamma rutinen. Vidare framgår av samtliga intervjuer att utredning av behov av särskilt stöd alltid sker i samråd med elevhälsan. Utredningar genomförs främst av specialpedagogen, men även andra professioner inom elevhälsan involveras vid behov.

Beslut om anpassad studiegång

Av dokument som Skolinspektionen tagit del av framgår att det finns tre elever på skolenheten för vilka rektorn har fattat beslut om anpassad studiegång. Av besluten framgår exempelvis mellan vilka klockslag eleverna har anpassad studiegång samt hur många minuter per vecka anpassningen gäller. Det framgår inte av besluten vilka ämnen som påverkas av anpassningen och i vilken omfattning. Såväl rektorn som elevhälsans representanter uppger i intervjuer att det finns en otydlighet gällande i vilken omfattning och för vilka ämnen anpassningen för de tre eleverna gäller. Enligt rektorn ska åtgärdsprogrammen skrivas om så att avvikelserna från timplanen blir tydliga. Vidare framgår av intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter att andra stödåtgärder, exempelvis extra anpassningar och särskilt stöd inom elevernas respektive ordinarie

undervisningsgrupp, har prövats för eleverna innan beslut om anpassad studiegång fattades.

Åtgärdsprogram

Av samtliga intervjuer samt av dokument i form av åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att det är rektorn som fattar beslut om att upprätta eller att inte upprätta åtgärdsprogram. Såväl rektorn som elevhälsans representanter uppger i intervjuer att rektorn har delegerat till specialpedagogen att ansvara för upprättandet av åtgärdsprogram. Vidare framgår av åtgärdsprogrammen samt av intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter att elev och vårdnadshavare har medverkat när ett åtgärdsprogram har utarbetats. De har också underrättats om innehållet i beslutet. Av samtliga åtgärdsprogram framgår elevens behov av särskilt stöd, hur det särskilda stödet ska tillgodoses, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Därutöver framgår att elev och vårdnadshavare har rätt att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Av samtliga intervjuer och av åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att elever ges särskilt stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Det finns exempel på elever som inte fått sitt särskilda stöd tillgodosett fullt ut. I de fallen beror det på att specialläraren, som är ansvarig för flera av åtgärderna, har haft annat uppdrag på skolenheten under en kortare period under höstterminen 2025.

Rättslig reglering

Anmälan till rektorn samt utredning av behov av särskilt stöd

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. (2 kap. 34 a§ skollagen)

Av skollagen framgår också att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Vidare framgår att samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart

obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att uppmärksamma de elever som behöver särskilda stödåtgärder och att föra detta vidare till rektorn. Anmälningsskyldigheten kan i det enskilda fallet gälla en lärare, personal inom elevhälsan eller annan skolpersonal. Om en elevs stödbehov uppmärksammas av en lärare inom ramen för den undervisning som läraren ansvarar för, är läraren skyldig att anmäla detta till rektorn. (Prop. 2009/10:165 s. 664)

Åtgärdsprogram

Av

skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp, enskilt eller i form av anpassad studiegång. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Vidare framgår att beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram, särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt samt i fråga om anpassad studiegång. (3 kap. 9 och 10 § samt 28 kap. 16 § skollagen)

Av skollagen framgår också att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Anmälan till rektorn

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vad gäller anmälan till

rektorn om utredning av elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever som lärare befarar inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att eleverna ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, men som inte är anmälda till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Tillsynen visar också att det är otydligt för lärare hur länge de ska arbeta med extra anpassningar innan anmälan görs. Om anmälan till rektorn uteblir för en elev riskerar eleven att bli utan det särskilda stöd som hen kan ha behov av och har rätt till enligt skollagen.

Utredning av behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att rektorn inte alltid påbörjar en utredning av en elevs eventuella behov av särskilt stöd, trots att eleven anmälts till rektorn. Det finns exempel där lärare anmält elever till rektorn men blivit hänvisade att fortsätta arbeta med extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning. Om en elevs behov inte utreds riskerar eleven att helt eller under en viss tid bli utan det särskilda stöd som hen har rätt till.

Beslut om anpassad studiegång

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i de beslut rektorn har fattat gällande elever med anpassad studiegång. Tillsynen visar att det av beslutet inte framgår i vilka ämnen undervisningstiden minskats genom beslut om anpassad studiegång. Detta är en brist. Beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd för den enskilda eleven. Det är viktigt att det görs en avvägning gällande vilka ämnen eleven ska ges undervisning när hen är i skolan samt hur många timmar per vecka som undervisning kan ges i respektive ämne. Avvägningen är viktig för att avvikelserna inte ska bli mer omfattande än nödvändigt. En elev som inte ges undervisning i vissa ämnen riskerar att lämna grundskolan utan fullständig utbildning. Det ska således framgå av beslutet på vilket sätt anpassningen påverkar elevens studiegång.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att särskilt stöd ges i enlighet med elevers beslutade åtgärdsprogram. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet avslutas därmed i denna del.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Skövde kommuns verksamhet vid Värsås skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Skövde kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Åhman Lundberg

X Cecilia Johansson

Föredragande

Signerat av: Cecilia Johansson